# קרח תשפ"ג

# אשי ישראל

השיעור השבועי מפי מורינו
הרה"צ רבי יצחק לעזער שליט"א
בעל מחבר - תוך הנחל ושיחות מוהרא"ש

גיליון שס"ג

ניתן להאזין לשיעור בכל יום רביעי בשעה 22:10 בטלפון:077-2612984 שלוחה 9


חַסְדֵי ה' יִתְבָּרַךְ, אֲנַחְנוּ אוֹחֲזִים בְּפָרָשַׁת **קֹרַח**, וּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ הִיא לְמוּד חַי לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹת עוֹלָם; הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא קָבַע פָּרָשָׁה בַּתּוֹרָה עַל שֵׁם קֹרַח, כְּדֵי שֶׁזֶּה יִהְיֶה לְמוּד חַי תְּמִידִי.

מִצַּד אֶחָד, קֹרַח הָיָה אָדָם גָּדוֹל, הוּא הָיָה מִנּוֹשְׁאֵי הָאָרוֹן, אַךְ מִצַּד שֵׁנִי הוּא נִכְשַׁל בְּמַחֲלֹקֶת וּבְזִיּוֹנוֹת לְ"צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם" הַמַּנְהִיג נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל – מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְהַתּוֹרָה קָבְעָה פָּרָשָׁה זוֹ לְלִמּוּד לְדוֹרוֹת עוֹלָם: **כַּמָּה צְרִיכִים לְהִזָּהֵר בִּכְבוֹד חֲכָמִים!** אֲפִלּוּ אִם יֵשׁ לְךָ גְּבוּי שֶׁל מָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים רָאשֵׁי סַנְהֶדְרָאוֹת, וְיֵשׁ לְךָ כָּל מִינֵי רְאָיוֹת וְהוֹכָחוֹת, **תִּשָּׁמֵר מֵהַמַּחְלֹקֶת!**

אָבֵן, שׁוֹנָה הִיא מַחֲלֹקֶת הִלְכָתִית, וּמֵתָר לַחֲלֹק בְּדִבְרֵי הֲלָכָה, שֶׁבֶּאֱמֶת זוֹ הַדֶּרֶךְ שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל מֵעֵת שֶׁהִתְרַבּוּ הַשְּׁאֵלוֹת וְהַסְּפֵקוֹת מַהוּ פְּסַק הֲלָכָה לְמַעֲשֶׂה, וְנִתְּנָה רְשׁוּת לְכָל תַּלְמִיד חָכָם אֲמִתִּי לְהַגִּיד אֶת הַדֵּעָה שֶׁלּוֹ וּסְבָרָתוֹ.

מִי גָּדוֹל לָנוּ מִשַּׁמַּאי וְהִלֵּל, שֶׁעֲלֵיהֶם אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת ה, יז): **אֵיזוֹ הִיא מַחֲלֹקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם, זוֹ מַחֲלֹקֶת הִלֵּל וְשַׁמַּאי**; שֶׁהֵם אָמְנָם חָלְקוּ הַרְבֵּה בְּדִבְרֵי הֲלָכָה, וְעִם כָּל זֹאת אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים שֶׁהָיְתָה בֵּינֵיהֶם אַהֲבָה, אַחֲוָה, שָׁלוֹם וְרֵעוּת, הִשְׁתַּדְּכוּ אֶחָד עִם הַשֵּׁנִי (יְבָמוֹת יג:), דִּבְּרוּ יָפֶה אֶחָד אֶל הַשֵּׁנִי, וּכְשֶׁהִגִּיעַ לְעִנְיַן הֲלָכָה – "יִקֹּב הַדִּין אֶת הָהָר", דִּבְּרוּ בְּכָל הַתֹּקֶף, וְלֹא וִתְּרוּ...

וְהִנֵּה, אֵיךְ יוֹדְעִים הָאִם זוֹ "מַחֲלֹקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם"? אֵיךְ יוֹדְעִים שֶׁמְּדַבֵּר בִּשְׁנֵי צַדִּיקִים הַחוֹלְקִים אֶחָד עַל הַשֵּׁנִי בְּדִבְרֵי הֲלָכָה? הַסִּימָן הוּא: **מִסְתַּכְּלִים אֵיךְ הֵם מִתְנַהֲגִים חוּץ מֵהֲלָכָה;** יֵשׁ לְךָ מַחֲלֹקֶת בַּהֲלָכָה? יֵשׁ לְךָ אֵיזוֹ שְׁאֵלָה וְקֻשְׁיָא? בְּסֵדֶר, הָבָה וְנָדוּן בְּיַחַד, נְפַלְפֵּל בְּיַחַד בְּדִבַּר הַהֲלָכָה... אַתָּה לֹא מֵכִרָּח לַעֲזֹב אֶת הַשִּׁיטָה שֶׁלְּךָ, וַאֲפִלּוּ אִם לְבַסּוֹף הוּא נִשְׁאַר בְּדַעְתּוֹ וְאַתָּה נִשְׁאַרְתָּ בְּדַעְתְּךָ – זֶה בְּסֵדֶר גָּמוּר... יֵשׁ לְךָ תַּלְמִידִים הַהוֹלְכִים כְּפִי הַדֶּרֶךְ שֶׁלִּמַּדְתָּ? שֶׁיִּהְיוּ בְּרוּכִים...

[אָבֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁכְּשֶׁרָאוּ שֶׁזֶּה עוֹשֶׂה פְּלוּגִים, וְנִהְיוּ שְׁתֵּי מִפְלָגוֹת

בְּעַם יִשְׂרָאֵל, נִמְנוּ וְגָמְרוּ שֶׁהֲלָכָה כְּבֵית הִלֵּל, וְכָךְ נִשְׁאָר לְדוֹרוֹת].

הַכְּלָל, אֵיךְ יוֹדְעִים שֶׁהַמַּחְלֹקֶת הִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם וְלֹא לְשֵׁם קְנְטוּר, הַכְּפָשָׁה וְהַשְׁמָצָה? רוֹאִים אֵיךְ הֵם מִתְנַהֲגִים בֵּינֵיהֶם; הֵם מִשְׁתַּדְּכִים בֵּינֵיהֶם – אֵין קִרְבָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מֵאֲשֶׁר שְׁנֵי אֶחָד עִם הַשֵּׁנִי, כְּשֶׁמִּשְׁתַּדְּכִים שְׁנֵי אֲנָשִׁים יַחְדָּיו, זֶהוּ הַקִּרוּב הֲכִי גָּדוֹל... וְכֵן הֵם מְדַבְּרִים יָפֶה אֶחָד אֶל הַשֵּׁנִי, מְכַבְּדִים אֶחָד הַשֵּׁנִי, בָּזֶה מַרְאִים שֶׁהַמַּחְלֹקֶת הִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם, כִּי בַּהֲלָכָה מֻתָּר לַחֲלֹק, לֹא כֻּלָּם אוֹחֲזִים בְּאוֹתָהּ שִׁיטָה, לְכָל אֶחָד רְאָיוֹתָיו וּסְבָרוֹתָיו. לֹא מְדַבְּרִים פֹּה מֵאֲנָשִׁים קְטַנִּים, אֶלָּא מִשַּׁרְפֵי עוֹלָם, מַלְאָכֵי מַעְלָה, שֶׁהֵם מִתְנַהֲגִים בַּעֲנָוָה וְדֶרֶךְ אֶרֶץ הֲכִי גָּדוֹל שֶׁיֵּשׁ...

זֶהוּ הַפֵּימָן הַמַּבְהָק שֶׁהַמַּחְלֹקֶת הִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם – כְּמַחְלֹקֶת שַׁמַּאי וְהִלֵּל.

וּמוּבָא בְּסֵפֶר 'מִגְלֶה עֲמֻקוֹת' (אֶפֶן עד): **מַ'חְלֹקֶת שַׁ'מַּאי וְהִ'לֵּל רָאשֵׁי תֵּבוֹת 'מֹשֶׁה'**, כִּי זֶה כָּל עִנְיָנוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, כִּי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הוּא הָרַבִּי שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, וְהוּא לִמֵּד אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, אֲבָל אִם לֹא קִבְּלוּ בְּמֶשֶׁךְ הַדּוֹרוֹת בְּצוּרָה בְּרוּרָה אֵיךְ הָיְתָה הַהֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי [מֻחֲמַת הִתְרַבּוּת הַתַּלְמִידִים שֶׁלֹּא שָׁמְשׁוּ כָּל צָרְכָּם, וְלֹא הָיְתָה בְּרוּרָה הַהֲלָכָה כִּדְבָעֵי], עַל יְדֵי זֶה הִגִּיעוּ לִידֵי מַחְלֹקֶת...

אַךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קִדּוּשִׁין ל:): **אַפִּלּוּ הָאָב וּבְנוֹ הָרַב וְתַלְמִידוֹ שֶׁעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה בְּשַׁעַר אֶחָד נַעֲשִׂים אוֹיְבִים זֶה אֶת זֶה, וְאֵינָם זָזִים מִשָּׁם עַד שֶׁנַּעֲשִׂים אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה, שֶׁנֶּאֱמַר** (בַּמִּדְבָּר כא, יד) **אֶת וָהֵב בְּסוּפָה, אַל תִּקְרֵי בְּסוּפָה אֶלָּא בְּסוֹפָהּ**; כִּי זוֹ מַחֲלֹקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם, אַף אֶחָד לֹא מְזַלְזֵל בַּשֵּׁנִי, לֹא מַשְׁמִיץ אֶת הַשֵּׁנִי, לֹא עוֹשֶׂה לֵיצָנוּת מֵהַשֵּׁנִי, אֶלָּא אַדְרַבָּה! הוּא מְכַבֵּד אֶת הַשֵּׁנִי. זֶה מַרְאֶה עַל תַּלְמִיד חָכָם אֲמִתִּי, שֶׁהוּא אָמְנָם לֹא אוֹחֵז כְּמוֹ הַשֵּׁנִי, אֲבָל מְכַבֵּד אוֹתוֹ! "אֲנִי אָמְנָם לֹא אוֹחֵז כְּמוֹתוֹ, אֲבָל כְּבוֹדוֹ בִּמְקוֹמוֹ מֻנָּח"...

מִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל בְּסִפְרֵי שׁוּתִ"ם וְכוּ' רוֹאֶה אֵיךְ הַצַּדִּיקִים בְּמֶשֶׁךְ הַדּוֹרוֹת כִּבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי בְּצוּרָה מֻפְלָאָה, וּכְמוֹ הַלְּשׁוֹנוֹת שֶׁמּוֹצְאִים שָׁם: "עָפָר אֲנִי תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלָיו", "אֵין אֲנִי רָאוּי לַעֲמֹד בְּד' אַמּוֹתָיו", וּמְכַבְּדִים בְּכָל מִינֵי כָּבוֹד, אֲבָל יֵשׁ לוֹ אֶת הַסַּמְכוּת לַחֲלֹק עַל פְּסַק הַהֲלָכָה שֶׁהוּא כָּתַב – וְחוֹלֵק עָלָיו, וְאֵין זֶה גּוֹרֵעַ מִכְּבוֹדוֹ הָרַם; זֶה נִקְרָא 'לְשֵׁם שָׁמַיִם'!

וְדֻגְמָא לָזֶה הָיָה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וּכְמוֹ שֶׁמַּמְשִׁיכָה הַמִּשְׁנָה הַנַּ"ל, אַחַר שֶׁאָמְרָה **"אֵיזוֹ הִיא מַחֲלֹקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם, זוֹ מַחֲלֹקֶת הִלֵּל וְשַׁמַּאי"**, אוֹמֶרֶת הַמִּשְׁנָה: **"וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם, זוֹ מַחֲלֹקֶת קֹרַח וְכָל עֲדָתוֹ"**, וְלִכְאוֹרָה לֹא מוּבָן מַדּוּעַ אוֹמֶרֶת הַמִּשְׁנָה "קֹרַח וְכָל עֲדָתוֹ", לִכְאוֹרָה הָיָה צָרִיךְ לִהְיוֹת כָּתוּב "קֹרַח

**ומשֶׁה"**? וּכְעֵין שֶׁפְּתִחָה הַמִּשְׁנָה לוֹמַר עַל חֵלֶל וְשַׁמַּאי – שֶׁזּוֹהִי מַחֲלֹקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם, כֵּן הָיְתָה צְרִיכָה לוֹמַר עַל שֶׁלֹּא לְשֵׁם שָׁמַיִם שֶׁזֶּה קֹרַח שֶׁחָלַק עַל מֹשֶׁה, וּמַהִי הַלָּשׁוֹן "קֹרַח וְכָל עֲדָתוֹ"?

אוֹמְרִים כָּל הַצַּדִּיקִים פֶּה אֶחָד: **לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ לֹא הָיְתָה שׁוּם מַחֲלֹקֶת! מֹשֶׁה רַבֵּנוּ חָלַק עַל מִישֶׁהוּ?!...**

וּבִפְרָט שֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ הוּא זֶה שֶׁהוֹרִיד אֶת הַתּוֹרָה מֵהַר סִינַי וּמָסְרָהּ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל בְּתוֹר הֲלָכָה בְּרוּרָה שֶׁשְּׁמָעָהּ מִפִּי הַגְּבוּרָה שֶׁנִּלְמַד עִמּוֹ בְּהַר סִינַי אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה, אִם כֵּן לֹא שַׁיָּךְ אֶצְלוֹ שׁוּם מֻשָּׂג שֶׁל 'מַחֲלֹקֶת' כְּלָל וּכְלָל...

מֵאִידָךְ, גַּבֵּי קֹרַח, אִם הָיְתָה זוֹ מַחֲלֹקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם – הָיָה עָלָיו לְכַבֵּד בְּכָל מִינֵי כָּבוֹד, אֲבָל לֹא כָּךְ הָיָה, אֶלָּא הָיָה זֶה לִיצָנוּת וְזִלְזוּל בְּמֹשֶׁה רַבֵּנוּ "וּמַדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ" – מַאֲשִׁים אֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עַל גַּאֲוָה; **כָּךְ מְדַבְּרִים לְתַלְמִיד חָכָם וְצַדִּיק?! כָּךְ מְדַבְּרִים לְמִי שֶׁהוֹצִיא אוֹתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, קָרַע לְךָ אֶת הַיָּם, הוֹרִיד לְךָ אֶת הַמָּן, שָׁלְחַם בַּעֲבוּרְךָ אֶת מִלְחֶמֶת עֲמָלֵק, כָּךְ מְדַבְּרִים?!...**

אִם אַתָּה בָּא וְחוֹלֵק מִבְּחִינַת הַהֲלָכָה, שַׁיָּךְ לְךָ כָּל מִינֵי רְאָיוֹת וְהוֹכָחוֹת שֶׁהַכְּהֻנָּה הַגְּדוֹלָה מַגִּיעָה אֵלֶיךָ, אֶפְשָׁר לָשֶׂבֶת וְלָדוּן בָּעִנְיָן... הָיָה לְקֹרַח כָּל מִינֵי חֶשְׁבּוֹנוֹת – שֶׁהוּא הָיָה גַּם מִבְּנֵי קְהָת, כִּי אָבִיו הָיָה יִצְהָר בֶּן קְהָת, וְהֵם לִפְנֵי אֱלִיצוּר וְכוּ', אֶפְשָׁר לְפַלְפֵּל בְּזֶה, אֲבָל עִם הַכָּבוֹד וְהַהַכְנָעָה הַכִּי גְּדוֹלִים שֶׁיֵּשׁ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן מִיָּד כְּשֶׁהוֹלֵךְ וּמְקַבֵּץ אֲנָשִׁים, וּמַלְבִּישׁ אוֹתָם עִם טַלִּיתוֹת שֶׁכֻּלָּן תְּכֵלֶת, וְעוֹשִׂים לֵיצָנוּת, **מַשֶּׁהוּ לֹא בְּסֵדֶר בְּזֶה... אֵיךְ יְכוֹלָה לִהְיוֹת מַחֲלֹקֶת זוֹ 'מַחֲלֹקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם'?!...**

מַמְשִׁיכִים הַצַּדִּיקִים לְבָאֵר עִנְיָן זֶה שֶׁל "קֹרַח וְכָל עֲדָתוֹ", שֶׁלֹּא בִּלְבַד שֶׁלִּמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ לֹא הָיְתָה שׁוּם שַׂיָּכוּת אֶל מַחֲלֹקֶת וְעַל כֵּן לֹא כְּתִיב "קֹרַח וּמֹשֶׁה", אֶלָּא בְּתוֹךְ עֲדַת קֹרַח בְּעַצְמָהּ שָׁרְתָה הַמַּחֲלֹקֶת, וְכִי הָיְתָה שָׁם אַהֲבָה, אַחְוָה, שָׁלוֹם וְרֵעוּת?... כָּל אֵלּוּ הָאֲנָשִׁים – דָּתָן וַאֲבִירָם, מָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים רָאשֵׁי סַנְהֶדְרָאוֹת וְכוּ', וְכִי הָיָה בֵּינֵיהֶם שָׁלוֹם וְאַהֲבָה? הֵם כֻּלָּם הָיוּ מְסֻכְסָכִים בֵּינֵיהֶם... כָּל אֶחָד סָחַב לְכִוּוּן אַחֵר וְכוּ', וְהָיָה שָׁם 'מַחֲלֹקֶת שֶׁלֹּא לְשֵׁם שָׁמַיִם', שֶׁזֶּה בֶּאֱמֶת הָיָה אֵצֶל "קֹרַח וְכָל עֲדָתוֹ" – הָיוּ בְּמַחֲלֹקֶת וּמְרִיבָה.

שֶׁזּוֹ הָיְתָה מַהוּתוֹ שֶׁל קֹרַח, וְזֶהוּ "קֹרַח וְכָל עֲדָתוֹ" אוֹתִיּוֹת 'קֹרַח וְכָל דַּעְתּוֹ' – כָּל מַה שֶּׁהוּא מַשְׁמִיעַ, זֶה הוֹכָחָה גְּמוּרָה מַה קּוֹרֶה אֶצְלוֹ...

כִּי צָרִיךְ לְכַבֵּד אֶת הַשֵּׁנִי, אֲפִלּוּ שֶׁהַמִּנְהָג שֶׁלְּךָ לֹא כָּמוֹהוּ, אֵין לְךָ אֶת הַמִּנְהָגִים שֶׁל הָעֵדָה שֶׁלּוֹ... אֵצֶל עַם יִשְׂרָאֵל יֵשׁ הַרְבֵּה חִלּוּקֵי מִנְהָגִים, וּבִפְרָט בְּמָשָׁךְ הַדּוֹרוֹת שֶׁהִתְפַּצְלוּ לְכָאן וּלְכָאן, וְיֵשׁ אַשְׁכְּנַזִים,

סְפָרִדִים, תּוּנִיסָאִים, תֵּימָנִים, וּשְׁאָר הָעֲדוֹת, לְכָל אֶחָד יֵשׁ אֶת הַמִּנְהָגִים וְהַהֲלָכוֹת שֶׁלּוֹ, וְכֻלָּם מְמָקוֹר נֶאֱמָן בָּאִים, וִיסוֹדָתָם בְּהַרְרֵי קֹדֶשׁ, וּצְרִיכִים לְכַבֵּד אֶת כֻּלָּם!

וּ'לְכַבֵּד' הַיְנוּ בְּכָבוֹד אֲמִתִּי, וּכְדָרְךְ הַצַּדִּיקִים לְהִתְבַּטֵּא "כְּבוֹדְכֶם בִּמְקוֹמוֹ מֻנָּח", וְאִם הֲהֲלָכָה וְהַמִּנְהָג שׁוֹנִים – אֵין בְּזֶה מִשּׁוּם לְהָפֵר הָאַהֲבָה וְהַכָּבוֹד הַהֲדָדִי.

הַכְּלָל, **כַּמָּה צְרִיכִים לְהִזָּהֵר מִכָּל מִינֵי זְלִזּוּל וּבִזָּיוֹן שֶׁל תַּלְמִיד חָכָם!** הֲרֵי הוּא הוֹרֵשׁ אֶת הַתּוֹרָה, לֹא מְדַבְּרִים מֵעַם הָאָרֶץ שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ בֵּין יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ – שֶׁגַּם בֵּן לֹא הוֹעִילוּ לְבַזּוֹתוֹ, אֶלָּא אִם כֵּן הוּא מַלְבִּישׁ עַצְמוֹ בְּאִצְטָלִית שֶׁל תַּלְמִיד חָכָם, וּמוֹלִיךְ אֶת הָרַבִּים שׁוֹלָל, יֵשׁ אֶת מַאֲמָר חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סַנְהֶדְרִין ז:) הַמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת בּוּשָׁה, סְעִיף ב): **מֻתָּר לְבַיֵּשׁ אֶת הָרַבָּנִים, שֶׁשּׁוֹכְרִין אֶת הָרַבָּנוּת לְשֵׁם גַּאֲוָה, וְרָאוּי לְבַזּוֹתָן וּלְחָקֵל בִּכְבוֹדָן, וְאֵין עוֹמְדִין בִּכְנֵיהֶם, וְאֵין קוֹרִין אוֹתָן רַבִּי, וְהַטַּלִּית שֶׁעָלָיו כִּמְרִדַּעַת שֶׁל חֲמוֹר**; אֲבָל כָּל זְמַן שֶׁהוּא לֹא מוֹלִיךְ אֲנָשִׁים שׁוֹלָל, וְהוּא תַּלְמִיד חָכָם הָאוֹחֵז אַחֲרֵית מִמִּדָּה, אָכֵן מֻתָּר לְךָ לַחֲלֹק עִמּוֹ, אֲבָל לְכַבֵּד!

זֶהוּ הַלִּמּוּד הַחַי הַיּוֹצֵא מִפָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא קָבַע לָנוּ פָּרָשָׁה בַּתּוֹרָה – **פָּרָשַׁת קֹרַח** – לְהוֹדִיעַ לָנוּ לְהִזָּהֵר מִכָּל מִינֵי זְלִזּוּל וּבִזָּיוֹן שֶׁל תַּלְמִיד חָכָם, כִּי זֶה הַיְסוֹד שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל...

**אֱמוּנַת חֲכָמִים זֶה הַיְסוֹד שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל!** וּלְכָל חָכָם וְחָכָם יֵשׁ נִיצוֹץ מִמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ (בַּמּוּבָא בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל בִּלְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן ב, וְעוֹד), וְכִדְאִיתָא בַּגְּמָרָא בַּמָּה פְּעָמִים (שַׁבָּת קא:) שֶׁאָמוֹרָא אֶחָד אוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ: **מֹשֶׁה, שַׁפִּיר קָאָמַרְתְּ, אַף שֶׁלֹּא הָיוּ קוֹרְאִים לוֹ 'מֹשֶׁה', מַהוּעַ? אוֹמֵר רַשִׁ"י** (שָׁם): **מֹשֶׁה – כְּלוֹמַר, רַבֵּנוּ בְּדוֹרוֹ כְּמֹשֶׁה בְּדוֹרוֹ**; שֶׁהוּא הָרַבִּי הָעִקָּרִי שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, וּלְכָל חָכָם בְּדוֹרוֹ יֵשׁ נִיצוֹץ מִמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ, וּצְרִיכִים לְכַבֵּד אוֹתוֹ.

וּמִי שֶׁחָס וְשָׁלוֹם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ אַחֶרֶת, יֵשׁ בּוֹ נִיצוֹץ שֶׁל קֹרַח, וְכִדְאִיתָא בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סְעִיף פד): **בְּכָל בַּעֲלֵי מַחֲלֹקֶת נִתְגַּלְגְּלִים שָׁם נִיצוֹצִין מִנִּשְׁמַת דָּתָן וַאֲבִירָם**; הַיְנוּ עֲדַת קֹרַח, הַחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיקִים.

וְכַמָּה צְרִיכִים לְהִזָּהֵר שֶׁלֹּא לְהֵיכָוות מִגַּחֶלֶתָן שֶׁל הַצַּדִּיקִים, וְכִדְאִיתָא בַּמִּשְׁנָה (אָבוֹת ב, י), כִּי אִם נוֹגֵעַ חַם וְשָׁלוֹם בְּמָקוֹם שֶׁהוּא לֹא צָרִיךְ לָגַעַת, הוּא חַם וְשָׁלוֹם יָכוֹל לְהֵיכָוות, וּכְמוֹ שֶׁאָנוּ רוֹאִים בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ מֶה הָיָה סוֹפָם שֶׁל קֹרַח וַעֲדָתוֹ...

אֲבָל מִקֹּדֶם עָלֵינוּ לָדַעַת שֶׁזֶּהוּ לְמוּד חַי! וְלֹא צְרִיכִים יוֹתֵר מִדִּבְרֵי רַשִׁ"י הַקָּדוֹשׁ בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, שֶׁרַשִׁ"י עוֹשֶׂה הַקְדָּמָה לְפָרָשָׁה [מַה שֶּׁלֹּא מָצִינוּ בְּשׁוּם פָּרָשָׁה אַחֶרֶת], וְכָךְ מַתְחִיל רַשִׁ"י: **וַיִּקַּח קֹרַח –**

**פָּרָשָׁה זוֹ יָפֶה נִדְרָשֶׁת בְּמִדְרַשׁ רַבִּי תַּנְחוּמָא.**

וְלִכְאוֹרָה יִפָּלֵא, הֲרֵי מִי שֶׁלּוֹמֵד מִדְרַשׁ תַּנְחוּמָא, יוֹדֵעַ שֶׁכָּל פָּרָשָׁה מְלֵאָה עִם מִדְרָשִׁים נִפְלָאִים וּמְתוּקִים מַמָּשׁ [הֵן מִדְרַשׁ תַּנְחוּמָא, וְהֵן מִדְרַשׁ רַבָּה, בְּכָל הַפָּרָשִׁיוֹת], וּמַדּוּעַ דַּוְקָא בְּפָרָשָׁה זוֹ מַתְחִיל רַשִׁ"י אֶת הַפָּרָשָׁה "**פָּרָשָׁה זוֹ יָפֶה נִדְרָשֶׁת בְּמִדְרַשׁ רַבִּי תַּנְחוּמָא**"?

אַךְ זֶהוּ הַמֶּסֶר הַקָּדוֹשׁ: **בְּפָרָשָׁה זוֹ יֵשׁ לִמּוּד מְיֻחָד שֶׁהוּא נִדְרָשׁ "יָפֶה"!**

מוּבָא מִצַּדִּיקִים (מְקוֹרוֹ בְּדִבְרֵי הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי נַפְתָּלִי צְבִי מֵרָאפְשִׁיץ זי"ע), שֶׁחֲנֵּה מִנְהָג הָעוֹלָם לְאַחֵל לָחָתָן הָעוֹמֵד קֹדֶם חֻתָּנָתוֹ "**שֶׁתַּזְווּג יַעֲלֶה יָפֶה**" [בְּאִידִישׁ: "דִּי זְווּג זָאל עוֹלֶה יָפֶה זַיין"], מַה פֵּרוּשׁ "יַעֲלֶה יָפֶה"?

נַקְדִּים לְסַפֵּר: בְּצְעִירוּתוֹ, הָיָה הָרַבִּי מֵרָאפְשִׁיץ זי"ע בַּדְחָן, וְאֵין הַפֵּרוּשׁ 'בַּדְחָן' בְּמוּבָן שְׁלִילִי, אֶלָּא הָיָה מַכְנִים בְּדִבְרֵי בַּדְחָנוּתוֹ רְמָזִים נוֹרָאִים.

חָמִיו, שֶׁהָיָה אָדָם חָשׁוּב וּמְכֻבָּד מֵהָעִיר דּוּקְלָא, לְקָחוֹ לָחָתָן, יַעַן כִּי הָיָה לוֹ שֵׁם גָּדוֹל, וְהָיָה אַחַר הִתְקָרְבוּתוֹ לַחֲסִידוּת, וּכְבָר הִסְתּוֹפֵף בְּצִלָּם שֶׁל הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע וְהָרַבִּי רַבִּי יְחִיאֵל מִיכְל מִזְּלָאטְשׁוֹב זי"ע, וְעוֹד הָרְבֵּה צַדִּיקִים.

וְהִנֵּה אַחַר חֻתָּנָתוֹ, הֵחֵל רַבִּי נַפְתָּלִי צְבִי זי"ע לֵילֵךְ לַחֲתֻנּוֹת לוֹמַר דִּבְרֵי בַּדְחָנוּת, וְהָיוּ מְשַׁלְּמִים לוֹ עַל כָּךְ, אַךְ חָמִיו הִתְבַּיֵּשׁ בְּכָךְ... הוּא חָשַׁב לְעַצְמוֹ "לָקַחְתִּי חָתָן צַדִּיק וְקָדוֹשׁ, וְהוּא הוֹלֵךְ לְבַדְחָנוּת?"...

הֶחְלִיט חָמִיו לֵילֵךְ אֶל אָבִיו שֶׁל הָרַבִּי מֵרָאפְשִׁיץ – הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מְנַחֵם מֶעְנְדֶל מִלִּינְסְק זי"ע [שֶׁהוּא הָיָה חָתָן שֶׁל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יִצְחָק מֵהַאמְבּוּרְג זי"ע – מִגְּדוֹלֵי עוֹלָם], וְנָסַע אֵלָיו עַד הָעִיר לִינְסְק, וְהִתְנָה בְּפָנָיו: "אֲנִי מְאֹד מִתְבַּיֵּשׁ... לָקַחְתִּי אֶת בִּנְכֶם לָחָתָן, וְזֶה מַה שֶּׁהוּא עוֹשֶׂה?! אוּלַי תִּפְעֲלוּ אֵצֶל הַבֵּן שֶׁלָּכֶם שֶׁיִּסְלַד מִדַּרְכּוֹ"...

הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִלִּינְסְק הָיָה חָכָם, וְהוּא הִכִּיר טוֹב אֶת הַבֵּן שֶׁלּוֹ... עָנָה וְאָמַר לִמְחֻתָּנוֹ – חָמִיו שֶׁל בְּנוֹ: "בֹּא עִמִּי; אֲנִי חוֹזֵר אִתְּךָ אֶל הָעִיר, וְנֵלֵךְ יַחְדָּיו אֶל הַחֻתָּנָה שֶׁיֹּאמַר בָּהּ דִּבְרֵי בַּדְחָנוּתוֹ"...

וְהִנֵּה, בְּדִיּוּק בִּזְמַן קָרוֹב מְאֹד – בְּאוֹתוֹ יוֹם אוֹ לַמָּחֳרָת – הִתְקַיְּמָה שָׁם שִׂמְחַת חֻתָּנָה, וְהָלְכוּ שְׁנֵיהֶם אֶל הַחֻתָּנָה...

הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִלִּינְסְק לֹא רָצָה שֶׁבְּנוֹ יִרְאֶהוּ, וְעַל כֵּן עָמַד תַּחַת אֵיזֶה חַלּוֹן יַחַד עִם מְחֻתָּנוֹ, וְאָמַר לוֹ "הָבָה וְנִשְׁמַע מֵהֶם דִּבְרֵי בַּדְחָנוּתוֹ"...

בְּשָׁמְעוֹ דִּבְרֵי בַּדְחָנוּת בְּנוֹ, נֶעֱמַד הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִלִּינְסְק מִשְׁתּוֹמֵם עַל חֲרוּזֵי הַבַּדְחָנוּת שֶׁל בְּנוֹ, וְעָנָה וְאָמַר לִמְחֻתָּנוֹ: **"אַתָּה יוֹדֵעַ מָה הוּא אוֹמֵר בִּדְבָרָיו? חֲרֵי הוּא מַלְבִּישׁ שִׁעָרִים שְׁלֵמִים שֶׁל 'עֵץ חַיִּים' – בְּתְבֵי הָאַר"י, בְּתוֹךְ כָּל קֶטַע**

**וּפִסְקָה מֵהַגְּרַאמְמַעַן** [הַחֲרוּזִים] **שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, וְאַתָּה מִתְבַּיֵּשׁ אִתּוֹ?!"...**

כִּי זוֹ הָיְתָה חָכְמָה שֶׁהָיְתָה לְהָרַבִּי מֵרָאפְשִׁיץ זי"ע, וּכְמוֹ שֶׁהִזְכַּרְנוּ כַּמָּה פְּעָמִים הַלָּשׁוֹן הַחֲקוּקָה עַל מַצֵּבָתוֹ: **"יָחִיד בְּדוֹרוֹ בְּחָכְמַת אֱלֹקִים"**; וְזוֹ הָיְתָה דַּרְכּוֹ, שֶׁהָיָה מַלְבִּישׁ כָּל מִינֵי עִנְיָנִים בְּשִׂיחוֹת פְּשׁוּטוֹת, שֶׁרֹב בְּנֵי אָדָם לֹא הֵבִינוּ עַל מַה מְדַבֵּר, אֲבָל מִי שֶׁהָיָה לוֹ שֵׂכֶל הֵבִין שֶׁהוּא לֹא סְתָם מְדַבֵּר...

וְהִנֵּה, לְהָרַב הַקָּדוֹשׁ מֵרָאפְשִׁיץ יֵשׁ סֵפֶר 'אַיָּלָה שְׁלוּחָה' [מִלְּבַד סִפְרוֹ 'זֶרַע קֹדֶשׁ', וְהוּא עַל כַּמָּה פָּרָשִׁיּוֹת – בְּרֵאשִׁית וְעוֹד], וְשָׁם אִיתָא (פָּרָשַׁת וַיֵּרָא): **בְּעֵת שֶׁהָיִיתִי בַּדְּחָן עַל חֲתֻנָּה, אָמַרְתִּי הַבַּיְתָה שֶׁאוֹמְרִין הַזִּוּוּג יַעֲלֶה "יָפֶה", כִּי יָפֶ"ה עוֹלֶה יִחוּד אֲשֶׁר יִהְיֶה לָעָתִיד לָבוֹא**; כָּאן הוּא גִּלָּה דָּבָר אֶחָד מִמַּה שֶׁהָיָה מְכַוֵּן בְּחָרוּזָיו... וּמַה פֵּשֶׁר כַּוָּנָתוֹ?

דְּהִנֵּה, כְּשֶׁמְּדַבְּרִים מֵעִנְיְנֵי זִוּוּג, שֶׁאָדָם הוֹלֵךְ לְהִתְחַתֵּן, מַהִי כָּל מַהוּת הַחֲתֻנָּה? שֶׁעַתָּה הוֹלֵךְ לִבְנוֹת "בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל", דְּהַיְנוּ שֶׁהַבַּיִת הַזֶּה יִהְיֶה בָּנוּי עַל אֱמוּנָה, תּוֹרָה, אַהֲבָה, צְדָקָה וָחֶסֶד, יָקִימוּ דּוֹרוֹת יְשָׁרִים מְבֹרָכִים, וְזֶה אֲשֶׁר יְקָרֵב אֶת הַגְּאֻלָּה, כִּי (יְבָמוֹת סג:): **אֵין מָשִׁיחַ בָּא, עַד שֶׁיִּכְלוּ כָּל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁבַּגּוּף**; וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי כָּל אֶחָד הַזּוֹכֶה לְהִתְחַתֵּן, וּלְהָקִים דּוֹרוֹת, הוּא מִתְפַּלֵּל תָּמִיד שֶׁיִּזְכֶּה לִילָדִים בְּרִיאִים וּשְׁלֵמִים וִירֵאִים.

שֶׁזּוֹ הַמִּצְוָה הֲכִי גְּדוֹלָה, וְהִיא הַמִּצְוָה הָרִאשׁוֹנָה בַּתּוֹרָה – "פְּרוּ וּרְבוּ" (בְּרֵאשִׁית א, כב), וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ, שֶׁבָּזֶה זוֹכִים לְהָקִים דּוֹרוֹת שֶׁמַּכִּירִים אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְכַמָּה אָדָם צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל עַל זֶה – שֶׁיִּזְכֶּה בְּמַתָּנַת חִנָּם לִילָדִים טוֹבִים!

וְאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לַעֲסֹק בְּזֶה, כִּי סוֹף כָּל סוֹף לְכֻלָּם יִהְיֶה תִּקּוּן [וּכְמוֹ שֶׁנִּדַּבֵּר מִזֶּה תֵּכֶף לְהַלָּן]; כַּמּוּבָן, צְרִיכִים סִיַּעְתָּא דִּשְׁמַיָּא שֶׁיִּהְיוּ הַיְלָדִים טוֹבִים, כְּשֵׁרִים וְצַדִּיקִים, אֲבָל לֹא שֶׁבִּגְלַל זֶה אָדָם יַתְחִיל לִבְחֹן "הַאִם כֵּן כְּדַאי לִי אוֹ לֹא כְּדַאי לִי" וְכוּ'.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְסַפְּרִים (בְּרָכוֹת י.) עַל חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ, שֶׁרָאָה בְּרוּחַ קָדְשׁוֹ שֶׁיִּהְיֶה לוֹ בֵּן מְנַשֶּׁה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן [שֶׁהוּא מִלֵּא אֶת כָּל יְרוּשָׁלַיִם בָּעֲבוֹדָה זָרָה וְכוּ', ה' יִשְׁמֹר], וְעַל כֵּן הוּא הֶחְלִיט שֶׁלֹּא לְהִתְחַתֵּן...

בָּא אֵלָיו יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא וְאוֹמֵר לוֹ (מְלָכִים ב' כ, א): **"צַו לְבֵיתֶךָ כִּי מֵת אַתָּה וְלֹא תִחְיֶה"**; חִזְקִיָּהוּ הָיָה אָז צָעִיר, וְכָךְ אָמַר לוֹ הַנָּבִיא: אִם לֹא תִתְחַתֵּן – זֶה מַה שֶּׁיִּקָּרֶה...

טָעַן חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ: "הֲלֹא כָּךְ רָאִיתִי בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ!" עָנָה וְאָמַר לוֹ הַנָּבִיא: **"בַּהֲדֵי כְּבִשֵּׁי דְּרַחֲמָנָא לְמָה לָךְ?"** – וְכִי זֶה הָ'עֶסֶק' שֶׁלְּךָ?! יֵשׁ לְךָ פְּקֻדָּה וְצִוּוּי לְהִתְחַתֵּן – תְּקַיֵּם אֶת זֶה! אַל תַּעֲשֶׂה שׁוּם חֶשְׁבּוֹנוֹת שׁוֹנִים וּמְשֻׁנִּים!

חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ הָיָה צַדִּיק, וְהוּא יָדַע שֶׁיִּשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא הָיָה נְבִיא ה', וּבִקֵּשׁ מֵהַנָּבִיא שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ בְּזֶה, וְעַל כֵּן אָמַר לוֹ: **"הַב לִי בִּרְתָךְ אֶפְשָׁר דְּגַרְמָא זְכוּתָא דִּידִי וְדִידָךְ וְנַפְקֵי מִנַּאי בְּנִין דְּמַעְלוֹ"** – תֵּן לִי אֶת בִּתְּךָ לְאִשָּׁה, אוּלַי תּוֹעִיל זְכוּת שְׁנֵינוּ שֶׁיִּהְיוּ בָּנִים צַדִּיקִים.

תְּחִלָּה אָמַר לוֹ יְשַׁעְיָהוּ: **"כְּבָר נִגְזְרָה עָלֶיךָ גְּזֵרָה"** – זֶה כְּבָר לְאַחַר הַגְּזֵרָה שֶׁנִּגְזְרָה... אַךְ חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ הָיָה כָּזֶה צַדִּיק, וְכָךְ אָמַר לִישַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא: **"כֵּן אָמוֹץ כֹּחַ נְבוּאָתְךָ וְיֵצֵא"** – אֶת זֶה אֵינֶנִּי מְקַבֵּל! **"כְּךָ מְקַבְּלַנִי מִבֵּית אָבִי אַבָּא"** – הַיְנוּ מִדָּוִד הַמֶּלֶךְ, שֶׁהָיָה נָבִיא, **"אֲפִלּוּ חֶרֶב חַדָּה מַנַּחַת עַל צַוָּארוֹ שֶׁל אָדָם אַל יִמְנַע עַצְמוֹ מִן הָרַחֲמִים"** – אַף פַּעַם לֹא מְאֻחָר! אֲנִי יָכוֹל לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה! אֲנִי יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל!

מְסַיֵּמֶת שָׁם הַגְּמָרָא: **"מִיָּד** (יְשַׁעְיָה לח, ב) **וַיַּסֵּב חִזְקִיָּהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה'"** – הוּא הָלַךְ לְהִתְבּוֹדֵד "אֶל הַקִּיר", הַיְנוּ **"מִקִּירוֹת לִבּוֹ"** – מִפְּנִימִיּוּת לִבּוֹ, וְזֶה בִּטֵּל אֶת הַגְּזֵרָה, וּבֶאֱמֶת נָתַן לוֹ יְשַׁעְיָהוּ אֶת בִּתּוֹ... [אֲכֵן יָצָא מְנַשֶּׁה שֶׁעָשָׂה מַה שֶּׁעָשָׂה וְכוּ', אֲבָל הַנְּכָדִים כְּבָר חָזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, וּכְמוֹ יֹאשִׁיָּהוּ וְכוּ'].

מָה רוֹאִים מִזֶּה? רוֹאִים מִזֶּה שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְלֹא יִכָּנֵס לְכָל מִינֵי חֶשְׁבּוֹנוֹת וְכוּ', אֶלָּא הַתַּכְלִית שֶׁל הָאָדָם הִיא לְהִתְחַתֵּן, וּלְהַעֲמִיד דּוֹרוֹת, וּכְמוֹ שֶׁרַבֵּנוּ אָמַר: **לְכֻלָּם יִהְיֶה תִּקּוּן! אַל תַּעֲשֶׂה חֶשְׁבּוֹנוֹת!**

וְזֶה נִקְרָא "זִוּוּג", זֶה נִקְרָא שֶׁאָדָם הוֹלֵךְ לְהִתְחַתֵּן, זֶה נִקְרָא שֶׁהוּא הוֹלֵךְ '**לִבְנוֹת בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל**', הַיְנוּ שֶׁהוּא נִזְהָר שֶׁהַבַּיִת יִהְיֶה בַּיִת שֶׁל שָׁלוֹם, אַהֲבָה וּכְבוֹד [וּלְזֶה נַגִּיעַ בְּהֶמְשֵׁךְ דְּבָרֵינוּ, לְעִנְיַן שֶׁל שָׁלוֹם, וְהַתִּקּוּן שֶׁל הַמַּחֲלֹקֶת].

וְזֶה מַה שֶּׁהִסְבִּיר הָרַב הַקָּדוֹשׁ מֵרָאפְשִׁיץ זי"ע בְּפֵרוּשׁ אִיחוּלוֹ שֶׁ"הַזִּוּוּג יַעֲלֶה יָפֶה": דְּהִנֵּה יָדוּעַ שֶׁיֵּשׁ עִנְיַן שֶׁל זִוּוּג עֶלְיוֹן, וְכַמּוּבָא בַּסִּדּוּרִים (וּבִפְרָט בְּסִדּוּרֵי אֲחֵינוּ הַסְּפָרַדִּים) הֵיכָן שֶׁכָּתוּב שָׁם הַוָּי"ה, כָּתוּב גַּם שָׁם אַדְנוּ"ת, שֶׁזֶּה הַזִּוּוּג וְהַיִּחוּד הָעֶלְיוֹן: י'ה'ו'ה', שֶׁהוּא שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אַךְ אֵינֶנּוּ אוֹמְרִים אוֹתוֹ בְּאוֹתִיּוֹתָיו, אֶלָּא אוֹמְרִים "אַ–דֹנָי", וְהַכַּוָּנָה צְרִיכָה לִהְיוֹת שֶׁמַּחְבְּרִים אֶת שְׁנֵיהֶם בְּיַחַד.

וְהִנֵּה, שָׁם הַוָּי"ה עוֹלֶה בְּגִימַטְרִיָּא עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ, וְשָׁם אַדְנוּ"ת עוֹלֶה בְּגִימַטְרִיָּא שִׁשִּׁים וְחָמֵשׁ, וְיַחְדָּיו זֶה תִּשְׁעִים וְאַחַת – **צ"א**; זֶה נִקְרָא בְּכָל מָקוֹם "הַיִּחוּד הָעֶלְיוֹן" – חִבּוּר שְׁנֵי שְׁמוֹת אֵלּוּ.

אוֹמֵר הָאַר"י הַקָּדוֹשׁ (שַׁעַר הַפְּסוּקִים) עַל הַפָּסוּק (זְכַרְיָה יד, ט) **"בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד"**, שֶׁלָּעָתִיד לָבוֹא, בְּמָקוֹם י'ה'ו'ה' יִהְיֶה: **י'ה'י'ה'**, כִּי הַיּוֹם, י"ה' מְרַמֵּז עַל הַמּוֹחִין – חָכְמָה וּבִינָה, ו"ה' מְרַמֵּז עַל הַמִּדּוֹת – מ'חֶסֶד' עַד 'מַלְכוּת', וְיֵשׁ עֲדַיִן עִנְיָן שֶׁל הֶפְרֵד, וְיֵשְׁנָהּ עֲבוֹדָה גְּדוֹלָה

לְהַעֲלוֹת אֶת כָּל הַמִּדּוֹת לְי"ח – אֶל הַמּוֹחִין, אֲבָל כְּשֶׁמַּשִּׂיחַ יָבוֹא תְּהֵא כָּזֹאת הִתְגַּלּוּת אֱלֹקוּת עַד שֶׁיִּהְיֶה מוֹחִין מִלֵּאִים מִכָּל הַצְּדָדִים, וְהַשֵּׁם יִהֵא: י"ח"י"ח.

אָמַר הָרַבִּי מֵרָאפְשִׁיץ בִּרֵב פִּקְחוּתוֹ וְחָכְמָתוֹ [שֶׁבָּאָמוּר, הָיָה "יָחִיד בְּדוֹרוֹ בְּחָכְמַת אֱלֹקוּת"]: עַתָּה הַיִּחוּד הוּא הַוַּיו"ה וְאַדנו"ת, וַיַּחְדָּיו זֶה צ"א, וּכְשֶׁלְּעָתִיד לָבוֹא יִהְיֶה הַשֵּׁם י"ה"ו"ה, יִתְוַסֵּף לוֹ עוֹד אַרְבַּע לַחֶשְׁבּוֹן [בִּמְקוֹם תִּשְׁעִים וְאֶחָד זֶה יִהְיֶה תִּשְׁעִים וְחָמֵשׁ], וְזוֹ הַגִּימַטְרִיָּא שֶׁל 'פֶּה', וְעַל פִּי זֶה הִסְבִּיר: **כְּשֶׁבֵּרַכְתִּי אֶת הַזּוּג שֶׁחוֹלְכִים עַכְשָׁו לְהִתְחַתֵּן, אֲנִי מְאַחֵל לָהֶם "שֶׁחַזִּיווּג שֶׁלָּכֶם יַעֲלֶה פֶּ"ה", וּבָזֶה כִּוַּנְתִּי לְאַחֵל לָהֶם שֶׁעַכְשָׁו בִּזְכוּת שֶׁהֵם הוֹלְכִים לְהִתְחַתֵּן, הֵם יִגְרְמוּ שֶׁזֶּה יִקָּרֵב אֶת הַגְּאֻלָּה וּבִיאַת מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ, וְזֶה "יַעֲלֶה פֶּ"ה" – הַשֵּׁם יִהֵא י"ה"י"ה, כִּמְנַיַן "פֶּה"!**

כְּשֶׁמְּדַבְּרִים מִמִּסְפָּרִים וְגִימַטְרִיּוֹת, רְגִילִין לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַלָּשׁוֹן "עוֹלֶה", לְמָשָׁל: שֵׁם הַוַּיו"ה 'עוֹלֶה' עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ, שֵׁם אַדנו"ת 'עוֹלֶה' שִׁשִּׁים וְחָמֵשׁ, וְזֶה פֵּרוּשׁ בִּרְכַּת הָרַבִּי מֵרָאפְשִׁיץ: 'שֶׁחַזִּיווּג' הַזֶּה 'יַעֲלֶה' בְּמִסְפַּר 'פֶּה' – תִּשְׁעִים וְחָמֵשׁ, הַיְנוּ שֶׁנִּזְכֶּה כְּבָר שֶׁיִּקַּיֵּם זֹאת בִּשְׁלֵמוּת; **אֵיזוֹ סוֹד וְגִלּוּי שֶׁל צַדִּיק!**

וְזֶה מַה שֶּׁאוֹמֵר רַשִּׁ"י הַקָּדוֹשׁ: **פָּרָשָׁה זוֹ 'פֶּה' נִדְרֶשֶׁת בְּמִדְרַשׁ רַבִּי תַּנְחוּמָא;** דְּהִנֵּה בְּחִיצוֹנִיּוּת, כְּשֶׁאָדָם שׁוֹמֵעַ עַל פָּרָשַׁת 'קֹרַח', הוּא מִיָּד נִבְהָל: "קֹרַח... הֲרֵי הָיָה שָׁם אֶת כָּל הַמַּחֲלֹקֶת וְהַמַּהֲפֵכָה שֶׁעָשָׂה"... אֲבָל דַּיְקָא **"פָּרָשָׁה זוֹ" הִיא "פֶּה נִדְרֶשֶׁת"**, מַדּוּעַ? **אִם אֲנַחְנוּ נִקַּח לְמוּד חַי מֵהַפָּרָשָׁה הַזֹּאת לְהִזָּהֵר בִּכְבוֹד חֲכָמִים, לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים, לְהִשָּׁמֵר מִכָּל מִינֵי מַחֲלֹקֶת;** אַפִּלּוּ שֶׁאַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁזֶּה 'לְשֵׁם שָׁמַיִם'...

כִּי, כְּאָמוּר, מַהִי 'מַחֲלֹקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם'? **'לְשֵׁם שָׁמַיִם'** הַיְנוּ **'לְשֵׁם'** הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁקִּבַּלְנוּ מִן הַ**'שָּׁמַיִם'** עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁהוֹרִידָה לָנוּ, וְאִם זֶה רַק מֻגְבָּל וּמְצֻמְצָם לְמַחֲלֹקֶת זוֹ – בְּסֵדֶר גָּמוּר... אֲבָל מִיָּד כְּשֶׁיֵּשׁ אֵיזוֹ נְגִיעָה כָּלְשֶׁהִי שֶׁל זִלְזוּל, לֵיצָנוּת, הַשְׁמָצָה, **זֶה פָּסוּל!** זֶה כְּבָר לֹא מַחֲלֹקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם, אֶלָּא זוֹ מַחֲלֹקֶת "קֹרַח וְכָל עֲדָתוֹ" – שֶׁכֻּלָּם הָיוּ בֵּינֵיהֶם קְרוּעִים וּשְׁרוּיִים בְּמַחֲלֹקֶת וּמְרִיבוֹת...

וְזֶה מַה שֶּׁמַּקְדִּים רַשִּׁ"י לוֹמַר, כְּדֵי שֶׁלֹּא יַחֲשֹׁב הָאָדָם: אוּלַי נִדַּלֵּג עַל פָּרָשַׁת קֹרַח?... נַעֲבֹר מִיָּד לְפָרָשַׁת חֻקַּת, הֲרֵי פָּרָשַׁת חֻקַּת עוֹסֶקֶת בִּפְרָה אֲדֻמָּה – 'טָהֳרָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל'... **בָּא רַשִּׁ"י לוֹמַר: אַל תִּבְרַח! אַל תִּכָּנֵס לְקַטְנוּת הַמּוֹחִין!** אֶלָּא **"פָּרָשָׁה זוֹ 'פֶּה' נִדְרֶשֶׁת"** – הִיא נִדְרֶשֶׁת 'פֶּה', שֶׁזֶּה הַיִּחוּד הָעֶלְיוֹן שֶׁיִּהְיֶה לֶעָתִיד לָבוֹא בְּעֶזְרַת ה' בִּגְלוּיוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ, כָּל זֶה אִם נִקַּח לְעַצְמֵנוּ לִמּוּד מֵהַפָּרָשָׁה הַזֹּאת אֵיךְ לְכַבֵּד חֲכָמִים, אֵיךְ לְהִזָּהֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהַגִּיעַ לִשׁוּם מַחֲלֹקֶת – לֹא עִם חֲכָמִים, לֹא עִם אֲחֵרִים, וְלֹא בַּבַּיִת –

כַּמּוּבָן, אֲזַי אָז יִתְקַיֵּים שֶׁתְּהֵא הַפָּרָשָׁה "**נִדְרֶשֶׁת יָפָה**"...

וְהֵיא נִדְרֶשֶׁת יָפָה "**בְּמִדְרַשׁ רַבִּי תַּנְחוּמָא**" – מָה הַפֵּרוּשׁ 'רַבִּי תַּנְחוּמָא'? רֶמֶז לְהָרַבִּי הַקָּדוֹשׁ **הַמְנַחֵם** אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא רַבֵּנוּ זַ"ל, שֶׁאָמַר פַּעַם שֶׁהַפָּסוּק (בְּרֵאשִׁית ה, כט) "זֶה **יְנַחֲמֵנוּ** מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ" מְרַמֵּז עָלָיו, וְאֶפְשָׁר לוֹמַר שֶׁזֶּהוּ "**מִדְרַשׁ רַבִּי תַּנְחוּמָא**" – 'תַּנְחוּמָא' לָשׁוֹן שֶׁל **נֶחָמָה**, הַיְנוּ אִם אֲנַחְנוּ נִקַּח 'לְמַעֲשֶׂה' לִמּוּד אֲמִתִּי מֵהַפָּרָשָׁה הַזֹּאת, וְהִיא לֹא תְּהֵא אֶצְלוֹ כִּלְמוּד בְּעָלְמָא, אֶלָּא 'לְעוּבְדָא וּלְמַעֲשֶׂה', אֲזַי "**יָפָ"ה נִדְרֶשֶׁת**" – נִזְכֶּה לְהַגִּיעַ בְּעֶזְרַת ה' לַגְּאֻלָּה, שֶׁאָז יִהְיֶה סוֹף כָּל סוֹף גַּם לְקָרַח תִּקּוּן, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר הָאֲר"י הַקָּדוֹשׁ עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים צב, יג) "צַדִּיק' כַּתָּמָר' יִפְרָח"' סוֹפֵי תֵּבוֹת 'קָרַח', כִּי סוֹף כָּל סוֹף יִהְיֶה לוֹ תִּקּוּן...

וּבְסֵפֶר 'עֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת' (לְרַבִּי מְנַחֵם עֲזַרְיָה מִפָּאנוֹ) מוּבָא עַל כָּךְ, שֶׁרָאשֵׁי הַתֵּבוֹת שֶׁל פָּסוּק זֶה – "צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח", הוּא מֵאָה וְעֶשְׂרִים, שֶׁזֶּה עִנְיַן מֵאָה עֶשְׂרִים הַצְּרוּפִים שֶׁאֶפְשָׁר לְצָרֵף בְּשֵׁם אֱלֹקִי"ם [מִלָּה שֶׁל חָמֵשׁ אוֹתִיּוֹת אֶפְשָׁר לְכוֹתְבָהּ בְּמֵאָה וְעֶשְׂרִים דְּרָכִים וְאֶפְנִים שׁוֹנִים], שֶׁרוֹמֵז עַל כְּלָלִיּוֹת הַדִּינִים, וְאָבֵן סוֹף כָּל סוֹף יִהְיֶה לְקָרַח תִּקּוּן, אֲבָל בֵּין כָּךְ הוּא עוֹבֵר מַה שֶּׁהוּא עוֹבֵר... שֶׁזֶּה עִנְיַן כְּלָלִיּוֹת הַדִּינִים הַמְּרֻמָּזִים בְּרָאשֵׁי הַתֵּבוֹת שֶׁל "צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח".

וּכְמוֹ שֶׁרַבֵּנוּ מֵבִיא (לְקוּטֵי מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק א, סִימָן י) אֶת דִּבְרֵי הַגְּמָרָא (בָּבָא בָּתְרָא עד.): **אָמַר רַבָּה בַּר בַּר חַנָּה: אָמַר לִי הַהוּא טַיָּעָא – אָמַר לִי סוֹחֵר יִשְׁמְעֵאלִי, תָּא וְאַחֲוֵי לָךְ בִּלּוּעֵי דִּקְרַח** – בֹּא וְאַרְאֶה לְךָ מַה נַּעֲשָׂה עִם קָרַח וַעֲדָתוֹ... **אָזְלִי וַחֲזָאִי תְּרֵי בְּזָעֵי דַּהֲווֹ נָפְקִי מִנֵּיהוּ קִטְרָא** – הָלְכוּ וְרָאוּ שְׁנֵי בְּקָעִים שֶׁיּוֹצֵא מֵהֶם קִיטֹר עָשָׁן.

"**אָמַר לִי: אַצִּית! מַה שְׁמָעִית?**" – תַּטֶּה אָזְנֶיךָ וּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל הַיּוֹצֵא מֵהַבְּקָעִים. "**וְשִׁמְעַת דְּהוֹי אָמְרִין**" – שָׁמַע שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים: "**מֹשֶׁה אֱמֶת וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת**"... [כָּל כָּךְ הַרְבֵּה שָׁנִים! הֲרֵי זֶה הָיָה עִם רַבָּה בַּר בַּר חַנָּה, וּמֵאָז נוֹסְפוּ עוֹד כְּאַלְפַּיִם שָׁנָה... רַבֵּנוּ מְפָרֵשׁ שָׁם הָעִנְיָן דְּזֶה נַעֲשָׂה בְּכָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ, וְהֵם כְּבָשָׂר בַּקַּלַּחַת וְכוּ' וְצוֹעֲקִים "מֹשֶׁה אֱמֶת וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת"...].

זֶה עִנְיַן מֵאָה וְעֶשְׂרִים הַצְּרוּפִים הַנַּ"ל – כְּלָלִיּוֹת הַדִּינִים שֶׁעוֹבְרִים עַל קָרַח, אֲבָל סוֹף כָּל סוֹף גַּם לוֹ יִהְיֶה תִּקּוּן...

וַאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְקַיֵּם – הַפִּתְגָּם שֶׁיֵּשׁ בְּחַבַּ"ד – "**לְכַתְּחִלָּה אַרִיבָּעהר!**" – כְּבָר בַּהַתְחָלָה לִקְפֹּץ אֶל הַסּוֹף! הַיְנוּ עַתָּה לָקַחַת אֶת הַלִּמּוּד שֶׁל "צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח"' – שֶׁיִּהְיֶה **לָעֲתִיד** הַתִּקּוּן שֶׁל קָרַח, וּכְבָר **עַכְשָׁו** לְהִשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת הַצַּדִּיקִים!

וְנַחְזֹר וְנֹאמַר: יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁיִּשָּׁנֶה מַחֲלֹקֶת מְסֻיֶּמֶת, אִם זֶה בַּהֲלָכָה – כָּל הַכָּבוֹד! אֵין בְּזֶה שׁוּם זִלְזוּל! אֲבָל תִּזָּהֵר עִם הַכָּבוֹד,

אֵיךְ אַתָּה מְדַבֵּר! תִּרְאֶה לְהַשְׁאִיר רֹשֶׁם טוֹב – "אֲנִי מְכַבֵּד אֶת הַתַּלְמִיד חָכָם הַזֶּה; אָמְנָם אֵינֶנִּי אוֹהֵז כְּמוֹתוֹ בַּהֲלָכָה, אֲבָל בֵּינֵינוּ יֶשְׁנָהּ אַהֲבָה וְאַחְוָה, וְאַדְרַבָּה! יֶשְׁנָהּ הַקִּרְבָה חֲכִי גְּדוֹלָה! צָרִיךְ לְשַׁדֵּךְ? בְּוַדַּאי, אֵיזוֹ שְׁאֵלָה?"...

זוֹ הַהַקְדָּמָה שֶׁרַשַּׁ"י נוֹתֵן לָנוּ, אֵיךְ לָגֶשֶׁת לְפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ.

וּמַהִי הַנְּקֻדָּה הָעִקָּרִית? **הַנְּקֻדָּה הָעִקָּרִית הִיא: כַּמָּה שְׁנוֹאָה הַמַּחֲלֹקֶת!** וְעוֹד הַפַּעַם, מַחֲלֹקֶת שֶׁאֵינָהּ נוֹגַעַת לַהֲלָכָה, אֶלָּא יֵשׁ עִנְיָן שֶׁל לֵיצָנוּת וְזִלְזוּל, וּכְמוֹ בַּעֲדַת קֹרַח: מַלְבִּישִׁים מָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים רָאשֵׁי סַנְהֶדְרָאוֹת – אֲנָשִׁים חֲשׁוּבִים, וְעוֹשֶׂה עִמָּם הַצָּנָה...

אִם אַתָּה רוֹצֶה לָדוּן עַל מַשֶּׂהוּ, תִּקַּח מִישֶׂהוּ אֶחָד עִם טַלִּית שֶׁכֻּלָּהּ תְּכֵלֶת, נֵשֶׁב וְנָדוּן הַאִם כֵּן חַיֶּבֶת בְּצִיצִית אוֹ לֹא חַיֶּבֶת בְּצִיצִית, אֲבָל לָקַחַת בְּשִׁכְנוּעִים בְּנֵי אָדָם – "בֹּאוּ אִתִּי, אֲנִי מְכֻוָּן לְטוֹבַת כֻּלְּכֶם"... כָּךְ אוֹמֵר רַשַּׁ"י, שֶׁקֹּרַח אָמַר לָהֶם שֶׁרוֹצֶה בְּטוֹבַת כֻּלָּם, פְּלָאֵי פְּלָאִים... הוּא רוֹצֶה הַטּוֹבוֹת שֶׁל כֻּלָּם... חֲרֵי "כָּל הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים וּבְתוֹכָם ה'", וְלָמָּה תִּהְיוּ – אִם מֻתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמִלָּה כָּזוֹ – 'פראיירים'?... תֵּדְעוּ שֶׁאַתֶּם חֲשׁוּבִים...

וּבֶאֱמֶת הָיָה עֲלֵיהֶם לְהִתְבּוֹנֵן: **וְכִי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לוֹקֵחַ – אַפְלוּ מְעַט – מֵהַחֲשִׁיבוּת שֶׁלָּהֶם?!** הֵם צוֹעֲקִים: "כִּי כָל הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים וּבְתוֹכָם ה' וּמַדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל קְהַל ה'" – **אַתָּה צוֹדֵק, חֲבִיבִי הַיָּקָר, שֶׁ"כָּל הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים וּבְתוֹכָם ה'", אֲבָל מִי לִמֵּד אוֹתְךָ אֶת זֶה?! מִי גִּלָּה לְךָ שֶׁ"כָּל הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים"? מִי גִּלָּה לְךָ מַהִי 'קְדֻשָּׁה'? מִי גִּלָּה לְךָ מַה נִּקְרָא "וּבְתוֹכָם ה'" – שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּתוֹכְךָ?! אִם לֹא הָיָה רַבִּי וְצַדִּיק אֲמִתִּי שֶׁלִּמֵּד אוֹתְךָ פְּסִיעָה וּפְסִיעָה מַמָּשׁ – אֵיךְ לְהִתְקָרֵב אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְכִי הָיִיתָ יוֹדֵעַ שֶׁ"כָּל הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים"? הָיִיתָ יוֹדֵעַ שֶׁ"וּבְתוֹכָם ה' – שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּתוֹכְךָ?! זֶה מַה שֶּׁהַצַּדִּיקִים מְגַלִּים לָנוּ: וְאִם אַתָּה מַכִּיר אֶת זֶה בֶּאֱמֶת, אָז לָמָּה אַתָּה לֹא מְכַבֵּד אֶת הַבְּאֵר שֶׁשָּׁתִיתָ מִמֶּנָּה?! חֲרֵי הוּא גִּלָּה לְךָ אֶת זֶה... בְּסֵדֶר, עַכְשָׁו נַעֲשֵׂיתָ גָּדוֹל מְאֹד, אֲבָל אַל תִּשְׁכַּח מֵאֵיפֹה קִבַּלְתָּ הַכֹּל!**

מוֹהַרָא"שׁ הַקָּדוֹשׁ סָבַל הֲמוֹן מִדְּבָרִים כְּאֵלּוּ, אֲנָשִׁים שֶׁהוּא קֵרֵב בִּמְסִירוּת נַפְשׁוֹ, הוֹצִיא אוֹתָם מַמָּשׁ מִן הַבּוֹץ, מִמְּקוֹמוֹת מְאֹד מְאֹד נְמוּכִים וּגְרוּעִים, וְאַחַר כָּךְ מוֹהַרָא"שׁ מָסַר נַפְשׁוֹ לְקָרֵב, לְרַחֵץ וּלְנַקּוֹת אוֹתָם, וּלְהַלְבִּישׁ אוֹתָם עִם בְּגָדִים יָפִים וּנְקִיִּים, אֲבָל אַחַר כָּךְ הוּא חוֹשֵׁב לְעַצְמוֹ "אֲנִי בְּסֵדֶר... לָמָּה אֲנִי צָרִיךְ לְהַגִּיד שֶׁמִּישֶׁהוּ פַּעַם הוֹצִיא אוֹתִי?"... אַתָּה לֹא צָרִיךְ לְהַגִּיד, אֲבָל **תַּגִּיד תּוֹדָה! אַל תִּהְיֶה כְּפוּי טוֹבָה!** [וּכְמוֹ מִצְוַת בִּכּוּרִים, שֶׁאָדָם בָּא אֶל הַכֹּהֵן בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ כְּדֵי לְהַגִּיד "שֶׁאֲנִי לֹא כְּפוּי טוֹבָה"! כַּמָּה אַתָּה מַכִּיר

טוֹבָה – לֹא דִּבַּרְנוּ, אֲבָל לְכָל הַפָּחוֹת תַּגִּיד שֶׁאֵינְךָ כְּפוּי טוֹבָה!].

אֲבָל זֶה נִפָּיוֹן לָאָדָם, שֶׁהוּא אוֹמֵר "אַף אֶחָד לֹא צָרִיךְ לָדַעַת אֶת הֶעָבָר שֶׁלִּי, וְכָל זְמַן שֶׁאֲכַבֵּד אֶת מִי שֶׁקֵּרֵב אוֹתִי, אוּלַי מִישֶׁהוּ יַגִּיד 'לָמָּה אַתָּה לֹא רַבִּי בְּעַצְמְךָ?'"...

**אָז מוּחְרָא"שׁ הָיָה אוֹמֵר כָּכָה: אִם הָיָה לָאָדָם טִפָּה שֶׁל שֵׂכֶל, הוּא הָיָה עוֹשֶׂה קַל וָחֹמֶר** [אֶחָד מִי"ג מִדּוֹת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרֶשֶׁת בָּהֶן הִיא 'קַל וָחֹמֶר']**: וּמָה אִם הָיִיתִי בַּמָּקוֹם שֶׁהָיִיתִי, וְהַצַּדִּיק הַזֶּה הוֹצִיא אוֹתִי מִשָּׁם, וּמַמָּשׁ קֵרֵב אוֹתִי, רָחַץ אוֹתִי וְהִלְבִּישׁ אוֹתִי בִּבְגָדִים נְקִיִּים וּמְבֻשָּׂמִים, עַכְשָׁו, שֶׁלְּפִי דַּעְתִּי זָכִיתִי כְּבָר לְהַגִּיעַ לָמָּה שֶׁזָּכִיתִי לְהַגִּיעַ, כַּמָּה עַכְשָׁו אֲנִי יָכוֹל לְקַבֵּל מֵהַצַּדִּיק הַזֶּה!** אַתָּה הָיִיתָ בְּכָזֶה מָקוֹם שָׁפֵל, וְהַצַּדִּיק הֵרִים אוֹתְךָ, וּלְפִי דְּבָרֶיךָ אַתָּה צַדִּיק, כַּמָּה תְּקַבֵּל עַכְשָׁו – בְּמַצָּב הַנּוֹכְחִי, אֵין מִסְפָּר... אֶלֶף, מִלְיוֹן, מִלְיָארְד...

אֲבָל פֹּה נִכְנֶסֶת הַיְשׁוּת שֶׁל הָאָדָם, וְגוֹרֶמֶת לוֹ לוֹמַר "מַה פִּתְאוֹם? מִי צָרִיךְ? אוּלַי אֲנָשִׁים לֹא יַגִּיעוּ אֲלַי כִּי יֵדְעוּ שֶׁאֲנִי מִשָּׁם, וְהִגַּעְתִּי מִשָּׁם" וְכוּ'; זֶה הַנִּפָּיוֹן שֶׁל הָאָדָם!

הַכְּלָל, אָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לָדַעַת לְהִזָּהֵר עַד הַקָּצֶה הָאַחֲרוֹן מִן הַמַּחֲלֹקֶת, כִּי זֶה הוֹרֵס אֶת הַכֹּל! **זֶה הוֹרֵס כָּל חֶלְקָה טוֹבָה שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל!** תְּכַבֵּד!

יֵשׁ לְךָ חֶשְׁבּוֹן מְסֻיָּם שֶׁמַּגִּיעָה לְךָ כְּהוּנָה גְּדוֹלָה? יֵשׁ לְךָ רְאָיוֹת מִכָּל הַפּוֹסְקִים וְכוּ' – הָבָה וְנָדוּן בָּעִנְיָן... מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אוֹמֵר: "קִבַּלְתִּי אֶת זֶה מִפִּי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא; אֲנִי לֹא עוֹשֶׂה מִדַּעַת עַצְמִי כְּלוּם"... יֵשׁ לְךָ טְעָנוֹת? בֹּא נָדוּן, בֹּא נִשְׁאַל אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא... הָיָה אֶת הָאוּרִים וְתוּמִים, וְיכוֹלִים לְבָרֵר אֶת הַכֹּל...

אֲבָל מִיָּד כְּשֶׁאַתָּה מֵבִיא מָאתַיִם חֲמִשִּׁים רַבָּנִים וְכוּ', וּמַלְבִּישָׁם טַלִּיתוֹת שֶׁכֻּלָּן תְּכֵלֶת, וְשׁוֹאֲלִים הַאִם זֶה חַיָּב בְּצִיצִית, וּכְשֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ אוֹמֵר שֶׁחַיָּב בְּצִיצִית – כֻּלָּם מַתְחִילִים לִצְחֹק, שׁוֹאֲלִים הַאִם בַּיִת מָלֵא סְפָרִים צָרִיךְ מְזוּזָה וְכוּ', בָּאִים בִּגְישָׁה שֶׁל צְחוֹק וְלֵיצָנוּת, זֶה מַחֲלֶקֶת שֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם...

זֶהוּ הַלִּמּוּד שֶׁל פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ.

וְעַתָּה נֵלֵךְ פְּסִיעָה קְדִימָה: אָכֵן כָּל הַסִּפּוּר שֶׁל הַפָּרָשָׁה מָלֵא בְּצַעַר וְעָגְמַת נֶפֶשׁ גְּדוֹלָה, אֲבָל עִם כָּל זֹאת הִיא "**יָפָה נִדְרֶשֶׁת**" – מַרְאָה לָנוּ אֶת יְפִי הַחַיִּים, וּכְדִבְרֵי הָרַבִּי מֵרַאפְשִׁיץ זי"ע הַנַּ"ל: "**שֶׁהַזִּוּוּג יַעֲלֶה יָפֶ"ה**" – שֶׁזֶּה יַגִּיעַ אֶל הַבַּיִת שֶׁלָּנוּ, שֶׁזֶּה אָדָם הַהוֹלֵךְ לְהִתְחַתֵּן, וּבוֹנֶה בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל.

הַפָּסוּק אוֹמֵר: "**וַיַּעֲלוּ מֵעַל מִשְׁכַּן קֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם מִסָּבִיב**" – כִּי הִזְהִיר מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁהַמָּקוֹם הוּא מְקוֹם סַכָּנָה גְּדוֹלָה לְכָל מִי שֶׁנִּמְצָא בָּאֵזוֹר, וְעַם יִשְׂרָאֵל צִיְּתוּ וְעָלוּ מִסָּבִיב. "**וְדָתָן וַאֲבִירָם יָצְאוּ נִצָּבִים**

**פֶּתַח אָהֳלֵיהֶם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וְטַפָּם"** – הַתּוֹרָה מְתָאֶרֶת לָנוּ שֶׁדָּתָן וַאֲבִירָם – וְכֵן כָּל הָעֵדָה שָׁם – יָצְאוּ נִצָּבִים, שֶׁזֶּה לָשׁוֹן שֶׁל חֵרוּף וְגִדּוּף, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב אֵצֶל גָּלְיָת (שְׁמוּאֵל א' יז, טז) "וַיִּתְיַצֵּב אַרְבָּעִים יוֹם", וְחֵרֵף וְגִדֵּף וְכוּ'].

וְהִנֵּה מְסַיֵּם הַפָּסוּק "**וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וְטַפָּם**" – הֵם הָיוּ עִם הַנָּשִׁים, הַבָּנִים וְהַתִּינוֹקוֹת, שֶׁבָּזֶה רָצוּ לְהַרְאוֹת אֶת כֹּחָם הַגָּדוֹל, בְּעַזּוּת פָּנִים חֲצוּפָה.

וְעַל זֶה אוֹמֵר רַשִׁ"י: "**בֹּא וּרְאֵה כַּמָּה קָשָׁה הַמַּחֲלֹקֶת, שֶׁחֲרֵי בֵּית דִּין שֶׁל מַטָּה אֵין עוֹנְשִׁין אֶלָּא עַד שֶׁיִּבְיא שִׁתֵּי שְׁעָרוֹת**" – עַד הַבַּר–מִצְוָה, כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהִכָּנֵס לְעֹל הַמִּצְוֹות, וְאָז הוּא מַתְחִיל חַיִּים חֲדָשִׁים.

בְּיוֹם שֶׁאָדָם נִכְנָס לְעֹל הַמִּצְוֹות, הוּא מְקַבֵּל נְשָׁמָה חֲדָשָׁה שֶׁלֹּא הָיְתָה לוֹ עַד עַכְשָׁו, הַיֵּצֶר הָרָע הוּא יוֹתֵר מְבֻגָּר מֵהַיֵּצֶר הַטּוֹב שְׁלֹשׁ–עֶשְׂרֵה שָׁנָה, וּמְמַיֵּלָא בָּחוּר בַּר–מִצְוָה שֶׁבָּאֱמֶת מַחֲזִיק מַעֲמָד עַד הַבַּר–מִצְוָה, וּמֵהַבַּר–מִצְוָה לוֹקֵחַ אֶת עַצְמוֹ בַּיָּדַיִם לְהַתְמָדַת הַתּוֹרָה, מִצְוַת תְּפִלִּין, תְּפִלָּה, לְמוּד הַתּוֹרָה, זֶה קִדּוּשׁ ה'! זֶה חִדּוּשׁ גָּדוֹל! כִּי רַק עַכְשָׁו הוּא קִבֵּל אֶת הַיֵּצֶר הַטּוֹב, אֲבָל מִתְקַיֵּם בּוֹ אָז (תְּהִלִּים ב, ז) "**אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ**" – נוֹלָד מֵחָדָשׁ [כַּמּוּבָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ], כִּי כְּשֶׁהָיָה רַק יֵצֶר הָרָע לִכְאוֹרָה זֶה לֹא הוֹגֵן... כִּי מַה יָּכֹל לַעֲשׂוֹת?...

הִזְכַּרְנוּ כַּמָּה פְּעָמִים מֵהָרַבִּי מֹרוּ"ן, שֶׁסִּפֵּר שֶׁכְּשֶׁבָּא אֵלָיו הַיֵּצֶר הָרָע עַד הַבַּר–מִצְוָה, הוּא הָיָה טוֹעֵן לוֹ: "שְׁמַע בֵּין אֲחֵיכֶם" כְּתִיב, וַאֲנִי לֹא יָכוֹל לִשְׁמֹעַ אוֹתְךָ כִּי אַתָּה רַק צַד אֶחָד... תַּמְתִּין וּתְחַכֶּה שֶׁאֶהְיֶה בַּר–מִצְוָה, יָבוֹא יֵצֶר הַטּוֹב, וְאָז נָדוּן... [גַּם זוֹ הִיא חָכְמָה דְּקֻדֻּשָּׁה נִפְלָאָה!], הִגִּיעַ לַבַּר–מִצְוָה, הוּא אָמַר לַיֵּצֶר הָרָע "עַכְשָׁו אֲנִי לֹא צָרִיךְ אוֹתְךָ, לֵךְ"...

אָז אוֹמֵר רַשִׁ"י, שֶׁבֵּית דִּין שֶׁל מַטָּה לֹא מַעֲנִישִׁים עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה בַּר–מִצְוָה.

מַמְשִׁיךְ רַשִׁ"י: "**וּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה עַד כ' שָׁנָה**" – כִּי זֶה כְּלָל, שֶׁאִם יֵשׁ אֵיזֶה עֹנֶשׁ בַּשָּׁמַיִם, לֹא מַעֲנִישִׁים עַד גִּיל עֶשְׂרִים שָׁנָה.

מְסַיֵּם רַשִׁ"י: "**וְכָאן אָבְדוּ אַף יוֹנְקֵי שָׁדַיִם**" – תִּינוֹקוֹת הַנִּמְצְאִים בָּעֲרִיסָתָם, נִבְלְעוּ בָּאֲדָמָה... **כַּמָּה קָשָׁה וּשְׁנוּאָה הִיא הַמַּחֲלֹקֶת!**

וּבִדְבְרֵי רַשִׁ"י אֵלּוּ, יֶשְׁנָהּ שְׁאֵלָה פְּשׁוּטָה מְאֹד: לָמָּה רַשִׁ"י אוֹמֵר אֶת זֶה כָּאן? הֲרֵי הֵם עֲדַיִן לֹא הִגִּיעוּ לְעֹנֶשׁ... זוֹ רַק הַהַתְחָלָה, "**וְדָתָן וַאֲבִירָם יָצְאוּ נִצָּבִים פֶּתַח אָהֳלֵיהֶם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וְטַפָּם**", וְרַק כַּמָּה פְּסוּקִים אַחַר כָּךְ מַתְחִיל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לְהַגִּיד "**בְּזֹאת תֵּדְעוּן כִּי ה' שְׁלָחַנִי לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה כִּי לֹא מִלִּבִּי: אִם כְּמוֹת כָּל הָאָדָם יְמֻתוּן אֵלֶּה וּפְקֻדַּת כָּל הָאָדָם יִפָּקֵד עֲלֵיהֶם לֹא ה' שְׁלָחָנִי: וְאִם בְּרִיאָה יִבְרָא ה' וּפָצְתָה**

**הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ וּבָלְעָה אֹתָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם וְיָרְדוּ חַיִּים שְׁאֹלָה וִידַעְתֶּם כִּי נִאֲצוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶת ה'"**, וּבֶאֱמֶת אַחַר דִּבְרֵי מֹשֶׁה: "**וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וַתִּבְלַע אֹתָם וְאֶת בָּתֵּיהֶם וְאֵת כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר לְקֹרַח וְאֵת כָּל הָרְכוּשׁ**", וּפֹה לְכְאוֹרָה הָיָה צָרִיךְ לִהְיוֹת דִּבְרֵי רַשִׁ"י הַנַּ"ל "כַּמָּה קָשָׁה הִיא הַמַּחֲלֹקֶת" וְכוּ', כָּאן הוּא הַמָּקוֹם שֶׁצְּרִיכִים לְהָבִיא הָעִנְיָן הַזֶּה שֶׁלֹּא מַעֲנִישִׁים קֹדֶם בַּר–מִצְוָה אוֹ גִּיל עֶשְׂרִים, וְכָאן אֲפִלּוּ תִּינוֹקוֹת בָּעֲרִיסָה... וְצָרִיךְ הֶסְבֵּר בָּזֶה, מַדּוּעַ רַשִׁ"י מֵבִיא זֹאת שֶׁלֹּא בִּמְקוֹמוֹ לְכְאוֹרָה.

עַל זֶה יֵשׁ הֶסְבֵּר נִפְלָא, וְהוּא יוֹצֵא מִדִּבְרֵי הַמַּהֲרַ"ל עַל הַפָּסוּק הַזֶּה, וְגַם יֵשׁ סֵפֶר 'צְרוֹר הַמּוֹר' מֵאֶחָד מִן הַקַּדְמוֹנִים הַמְדַבֵּר מִזֶּה, וּשְׁנֵיהֶם כִּוְּנוּ לְאוֹתוֹ רַעְיוֹן, וְהֵם שׁוֹאֲלִים: מַדּוּעַ עָנְשׁ כֹּה קָשֶׁה יֶשְׁנוֹ עַל הַמַּחֲלֹקֶת? הֲרֵי זֶה תִּינוֹק בָּעֲרִיסָה, וּמָה הוּא אָשֵׁם? הוּא לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם... הוּא אֲפִלּוּ לֹא יֶלֶד עֲדַיִן, הוּא לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם...

**אוֹמֵר הַמַּהֲרַ"ל הַקָּדוֹשׁ: מַחֲלֹקֶת זֶה לֹא 'עֲבֵרָה' כְּכָל הָעֲבֵרוֹת, אָדָם שֶׁנִּכְנָס בְּמַחֲלֹקֶת הוּא בּוֹרֵא אֶת הַגֵּיהִנּוֹם בְּעַצְמוֹ! הוּא מְיַצֵּר גֵּיהִנּוֹם!**

וּבְסֵפֶר 'צְרוֹר הַמּוֹר' הַנַּ"ל הוּא סוֹמֵךְ זֹאת גַּבֵּי הַכָּתוּב בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי לִבְרִיאַת הָעוֹלָם, שֶׁהָיְתָה הַמַּחֲלֹקֶת בֵּין מַיִם הָעֶלְיוֹנִים לָמַיִם הַתַּחְתּוֹנִים, בְּאוֹתוֹ יוֹם נִבְרָא הַגֵּיהִנּוֹם, כִּי אִם יֵשׁ מַחֲלֹקֶת – זֶה מַה שֶּׁקּוֹרֶה...

[אֲבָל, יֵשׁ עִנְיָן שֶׁל מַחֲלֹקֶת בִּקְדֻשָּׁה, וּכְמוֹ שֶׁרַבֵּנוּ מַסְבִּיר (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן סב), שֶׁזֶּה הַמָּקוֹר שֶׁל מַחֲלֹקֶת בִּקְדֻשָּׁה, שֶׁזֶּה הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁל הַמְּרִיבָה וְכוּ', אֲבָל כְּשֶׁהַחֵל הַמַּשָּׂג שֶׁל 'מַחֲלֹקֶת' – בְּאוֹתוֹ יוֹם נִבְרָא הַגֵּיהִנּוֹם...].

מַסְבִּירִים הַצַּדִּיקִים: **אֵין הַכַּוָּנָה שֶׁעָשִׂיתָ עֲבֵרָה וְקִבַּלְתָּ אֵיזֶה 'עֹנֶשׁ', רַחֲמָנָא לִצְלָן, אֶלָּא אַתָּה בָּרָאתָ אֶת הַגֵּיהִנּוֹם! הִדְלַקְתָּ אֶת אֵשׁ הַגֵּיהִנּוֹם!**

וְעַל כֵּן רַשִׁ"י הַקָּדוֹשׁ לֹא אוֹמֵר דְּבָרָיו בָּזֶה כְּשֶׁנִּפְתְּחָה הָאֲדָמָה וְכוּ', אֶלָּא מִיָּד כְּשֶׁיֵּשׁ מַחֲלֹקֶת – כְּבָר אָז מֵבִיא מַהִי הַחֲמָרָה שֶׁל הַמַּחֲלֹקֶת!

**אִם יֵשׁ כְּבִיתְךָ אֵיזוֹ מַחֲלֹקֶת עַל צַדִּיקִים, אִם יֶשְׁנָהּ מַחֲלֹקֶת בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, יֵשׁ פְּרוּדִים, מַחֲלֹקֶת, שְׁנָאָה, הַשְׁמָצוֹת וְזִלְזוּלִים, זֶה הַגֵּיהִנּוֹם!**

וְעַל כֵּן, כְּשֶׁכָּתוּב "וְדָתָן וַאֲבִירָם יָצְאוּ נִצָּבִים פֶּתַח אָהֳלֵיהֶם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וְטַפָּם" – זֶה הָעֹנֶשׁ! וְאַחַר כָּךְ בָּאֱמֶת קָרָה מַה שֶּׁקָּרָה, וְנִפְתְּחָה הָאֲדָמָה וְכוּ', וְכָל זֶה כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה בִּזָּיוֹן לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁיַּכְחִישׁוּ שֶׁהַתּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם וְכוּ', לָכֵן הָיוּ צְרִיכִים לְהוֹצִיא אוֹתָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה...

זֶהוּ הַלִּמּוּד כָּאן, כַּמָּה קָשָׁה וּשְׁנוּאָה הִיא הַמַּחֲלֹקֶת, **בְּכָל צוּרָה וּלְבוּשׁ שֶׁהִיא! אִם** זֶה עַל צַדִּיקִים – שֶׁמְּזַלְזְלִים בָּהֶם, וְשׁוּב

נַחְזֹר וְנֹאמַר: אִם זֶה בִּדְבַר הֲלָכָה – אֵין בָּעָיָה, תִּכְתֹּב תְּשׁוּבוֹת וְשׁוּתִי"ם שְׁלֵמִים, תְּמַלֵּא סֵפֶר שָׁלֵם עִם הַשִּׁיטוֹת שֶׁלְּךָ... **אֲבָל עִם כָּבוֹד!**

וּכְדֶרֶךְ הַצַּדִּיקִים [מִי שֶׁלּוֹמֵד – רוֹאֶה זֹאת בְּסִפְרֵיהֶם] שֶׁכּוֹתְבִים "עָפָר אֲנִי תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלָיו, אֲבָל אֲנִי אוֹחֵז אַחֶרֶת" וְכַדּוֹ', וְהוּא מְכַבֵּד בְּכָל מִינֵי כָּבוֹד, וְכוֹתֵב שׁוּב "בְּמִחִילַת כְּבוֹדוֹ" וְכוּ', וְכָל זֶה כשמשבחו ומפארו וכו' רַק שֶׁאֵינָנוּ אוֹחֵז בַּהֲלָכָה כְּמוֹתוֹ; זוֹ מַחֲלֹקֶת 'לְשֵׁם שָׁמַיִם' – הִלֵּל וְשַׁמַּאי!

אַךְ שֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם – זֶה 'קָרַח וְכָל עֲדָתוֹ', וְלֹא 'קָרַח וּמֹשֶׁה', כִּי גַּבֵּי מֹשֶׁה יֵשׁ אֶת מַחֲלֹקֶת הִלֵּל וְשַׁמַּאי, מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הוּא סֵמֶל שֶׁל 'מַחֲלֹקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם', אֵצֶל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אֶפְשָׁר שֶׁיִּהְיוּ דִּבְרֵי בֵּית שַׁמַּאי וְדִבְרֵי בֵּית הִלֵּל, הַכֹּל מִתְאַחֵד וְאֵין שׁוּם סְתִירָה בֵּינֵיהֶם, מַה שֶּׁאֵין כֵּן אִם זֶה מַחֲלֹקֶת בֵּין אֲנָשִׁים, אוֹ בַּבַּיִת – בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, שֶׁזֶּה הוֹרֵס אֶת הַבַּיִת!

**אִם יֵשׁ אֵילּוּ חִלּוּקֵי דֵּעוֹת בְּאֵיזֶה עִנְיָן – זֶה בְּסֵדֶר, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ** (לְקוּטֵי מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק א, סִימָן פ) **שֶׁעִקַּר הַשָּׁלוֹם הוּא בִּשְׁנֵי הַפָּכִים; מַתָּר לְגֶבֶר וּלְאִשָּׁה לִהְיוֹת בִּשְׁנֵי דֵּעוֹת חֲלוּקוֹת, רַק הַשְּׁאֵלָה הִיא: מָה עוֹשִׂים עִם זֶה?... "אֲנִי אוֹחֵז כָּכָה, אַתְּ אוֹחֶזֶת כָּכָה, בּוֹאִי נְדַבֵּר כְּמוֹ בְּנֵי אָדָם; אֲנַחְנוּ לֹא יְכוֹלִים לְהַכְרִיעַ? בֹּא נֵלֵךְ לְמִישֶׁהוּ שֶׁיַּכְרִיעַ בֵּינֵינוּ", וְהַכֹּל עִם כָּבוֹד, הַעֲרָכָה וְהַחְשָׁבָה!**

אֲבָל מִיָּד כְּשֶׁיֵּשׁ, רַחֲמָנָא לִיצְלָן, הַשְׁמָצוֹת וְזִלְזוּלִים, עַד שֶׁמַּגִּיעַ לִקְלָלוֹת, ה' יִשְׁמֹר, זֶה **הַגִּיהִנּוֹם!** זוֹהִי הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם! זֶה נִקְרָא 'מַחֲלֹקֶת קֹרַח כָּל עֲדָתוֹ'! אֲבָל, ה' יִשְׁמֹר, זֶה בְּתוֹךְ הַבַּיִת...

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרָכוֹת ז:): **קָשָׁה תַּרְבּוּת רָעָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם יוֹתֵר מִמִּלְחֶמֶת גּוֹג וּמָגוֹג**; אֲנִי תָּמִיד אוֹמֵר: בְּמִלְחֶמֶת גּוֹג וּמָגוֹג – בַּשּׁוֹאָה, בָּרְחוּ לַיְעָרוֹת וְכוּ' הָיוּ פַּרְטִיזָנִים וְכוּ', אֲבָל בְּתוֹךְ הַבַּיִת מַה תַּעֲשֶׂה?... וְעַל כֵּן בַּמֶּה אָדָם צָרִיךְ לְהִזָּהֵר בְּזֶה!

וְאֵין הַכַּוָּנָה שֶׁאִם יֵשׁ חִלּוּקֵי דֵּעוֹת בַּבַּיִת – עַל כָּל דָּבָר אַתָּה אוֹמֵר 'כֵּן, כֵּן', אֶלָּא מַתָּר לְךָ לְהַגִּיד אֶת הַדֵּעָה שֶׁלְּךָ, רַק **אֵיךְ אַתָּה אוֹמֵר אֶת זֶה? מִתּוֹךְ מִלָּה טוֹבָה וְדִבּוּר חִיּוּבִי? "אֲנִי שׁוֹמֵעַ מַה שֶּׁאַתְּ אוֹמֶרֶת; אֲנִי לֹא אוֹחֵז כָּכָה, אֲבָל אֲנִי שׁוֹמֵעַ"**, וְאִשָּׁה שֶׁהִיא חֲכָמָה הִיא אוֹמֶרֶת "לֹא, אֲנִי אוֹחֶזֶת כָּכָה, וּבֹא נְדַבֵּר עַל זֶה"...

וְאִם יֵשׁ לִשְׁנֵי הָאֲנָשִׁים חָכְמָה – יְכוֹלִים לְגַהֵץ וּלְיַשֵּׁר אֶת זֶה, אִם לֹא – אֶפְשָׁר לְדַבֵּר עִם הָרָאוּי לְסַיֵּעַ בְּזֶה, כִּי אִם "יֵשׁ שְׁנֵי כְּתוּבִים הַמַּכְחִישִׁים זֶה אֶת זֶה" אֲזַי "הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי יַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם"...

הִנֵּה הִזְכַּרְנוּ לְעֵיל עִנְיָן שֶׁל קַל וָחֹמֶר מִי"ג מִדּוֹת, וּמַהוּ הַכְּלָל הַשְּׁלֹשׁ–עֶשְׂרֵה? **"שְׁנֵי כְּתוּבִים הַמַּכְחִישִׁים זֶה אֶת זֶה, עַד שֶׁיָּבוֹא הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְיַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם"**, זֶה לֹא בְּזָיוֹן, יֵשׁ "ב' כְּתוּבִים הַמַּכְחִישִׁים זֶה אֶת זֶה" – כָּל אֶחָד אוֹמֵר אַחֶרֶת, הָבָה וְנֵלֵךְ אֶל "הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי" וְהוּא "יַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם", אֲדַרְבָּה, אֲנִי מוּכָן לִשְׁמֹעַ אֶת הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי!

וְאִם בֶּאֱמֶת בָּאִים אֶל הֶחָכָם – "הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי", אֲזַי אֶת הַכֹּל אֶפְשָׁר לְסַדֵּר וּלְגַשֵּׁר בְּקַלּוּת. כִּי הַמַּחֲלֹקֶת עַל פִּי רֹב זֶה בָּא מִנְּגִיעוּת עַצְמִית – "אֲנִי רוֹצֶה כָּךְ וְכָךְ", וְאֶחָד לֹא מְסֻגָּל לִשְׁמֹעַ וּלְהָבִין מָה הַשֵּׁנִי צָרִיךְ, אֲבָל אָדָם שֶׁעוֹמֵד מִן הַצַּד עִם קְצָת שֵׂכֶל וְחָכְמָה – **הִנֵּה בְּעֶצֶם שְׁנֵיכֶם רוֹצִים אֶת אוֹתוֹ הַדָּבָר, וְזֶה רַק לֹא יוֹצֵא בְּדֶרֶךְ נְכוֹנָה, וּבְעֶצֶם אַתֶּם זוֹג נִפְלָא!...**

זֶה הַלִּמּוּד שֶׁל פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וְזֶה פֵּרוּשׁ דִּבְרֵי רַשְׁ"י: **פָּרָשָׁה זוֹ יָפָה נִדְרָשֶׁת בְּמִדְרַשׁ רַבִּי תַּנְחוּמָא** – 'רַבִּי תַּנְחוּמָא' זֶה רַבֵּנוּ, הַמְנַחֵם וְהַמְשַׁמֵּחַ אֶת הַכֹּל, אֶצְלוֹ **"פָּרָשָׁה זוֹ יָפָה נִדְרָשֶׁת"** – הוֹרְשִׁים אֶת זֶה יָפֶה, אִם אָדָם רוֹצֶה שֶׁיִּזְכֶּה לְ'יָפֶה' – הֵן בְּדֶרֶךְ רֶמֶז, שֶׁהוּא גִּימַטְרִיָּא צ"ה, הַיְחוּד דְּלֶעָתִיד לָבוֹא, שֶׁיִּהְיֶה יָפֶ"ה, וְכֵן בְּפַשְׁטוּת, שֶׁיִּזְכֶּה לְ"יַעֲלֶה יָפֶה", מִי לֹא רוֹצֶה חַיִּים יָפִים? מִי לֹא רוֹצֶה לִהְיוֹת יָפֶה?...

וְ'יָפֶה' זֶה אוֹתִיּוֹת 'פִּיהָ' – "פִּי ה'", שֶׁזֶּה הַחַיִּים הֲכִי יָפִים שֶׁיָּכוֹל לִהְיוֹת לָאָדָם, שֶׁהוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַפֶּה שֶׁלּוֹ לְדְבָרִים טוֹבִים, שֶׁזֶּה הַמַּפְתֵּחַ לְכָל הַשָּׁלוֹם בָּעוֹלָם, אִם אָדָם יוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַפֶּה שֶׁלּוֹ, וְלֹא לְזַלְזֵל בַּאֲחֵרִים, לְהָזְהֵר בִּכְבוֹד חֲכָמִים, לְהָזְהֵר בִּכְבוֹד הָאִשָּׁה, הָאִשָּׁה תְּזָהֵר בִּכְבוֹד בַּעְלָהּ, הַזְּהִירוּת הַזֹּאת בָּאָה עַל יְדֵי הַפֶּה!

שֶׁזֶּה מַה שֶּׁאָנוּ מוֹצְאִים בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, שֶׁהַכֹּל נַעֲשָׂה עַל יְדֵי הַפֶּה – בִּזְיוֹנוֹת, חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים, אָמְרוּ "מַדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ" – בִּזְיוֹנוֹת וְלֵיצָנוּת; מָה הַהֶפֶךְ מִזֶּה? דִּבּוּרֵי כָּבוֹד – לְכַבֵּד! הֵן אִם זֶה רַב – אֲנִי מְכַבֵּד אוֹתוֹ, אֲפִלּוּ שֶׁיֵּשׁ לִי שִׁיטָה שׁוֹנָה מִמֶּנּוּ, הֵן אִם זֶה בַּבַּיִת – תְּזָהֵר אֵיךְ אַתָּה מוֹצִיא אֶת דַּעְתְּךָ מֵהַפֶּה, תֹּאמַר בַּעֲדִינוּת **"אֲנִי שׁוֹמֵעַ אוֹתָךְ, אֲנִי שׁוֹמֵעַ מַה שֶּׁאַתְּ אוֹמֶרֶת, וְאָמְנָם אֲנִי לֹא אוֹחֵז כָּכָה, אֲבָל בּוֹאִי נְדַבֵּר"...**

מְדַבְּרִים כְּמוֹ בְּנֵי אָדָם, בְּדֶרֶךְ יָפָה, וַאֲזַי אָז – זוֹ הַגְּאֻלָּה, שֶׁאָז יִקַּיֵּם **"בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד"** – הַכֹּל יִהְיֶה יָפֶה בְּעֶזְרַת ה'! נִזְכֶּה שֶׁיִּתְגַּלֶּה אוֹר הַצַּדִּיקִים בָּעוֹלָם, וְכֵן אוֹר הַשָּׁלוֹם בָּעוֹלָם, כִּי אֵין אֱלִיָּהוּ בָּא **"לֹא לְרַחֵק וְלֹא לְקָרֵב, אֶלָּא לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בָּעוֹלָם"** (עֵדִיּוֹת ח, ז); עַל זֶה אֲנַחְנוּ מְחַכִּים! הַכֹּל לְמַעַן הַשָּׁלוֹם!

אַתָּה רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֵיזֶה מַשֶּׁהוּ וְכוּ'? תְּזָהֵר שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה לְמַעַן הַשָּׁלוֹם! תִּנָּפֶה

אֶת זֶה בְּי"ג נַפְּחוּ! וְכַמּוּבָא בְּמַסֶּכֶת מְנָחוֹת, שֶׁצְּרִיכִים לְנַפּוֹת אֶת הָעֹמֶר וְכוּ' בְּי"ג נַפָּה, שֶׁלֹּא יְהֶיֶה שׁוּם זְלְזוּל בְּאַף אֶחָד, וּבִפְרָט לֹא בְּרַבָּנִים וְצַדִּיקִים, **תָּשִׂים אֶת הַנְּגִיעוּת שֶׁלְּךָ בַּצַּד, וְתִזָּהֵר שֶׁיִּהְיֶה "יָפָה נִדְרֶשֶׁת" מִכָּל הַכִּוּוּנִים!**

שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לְשָׁלוֹם אֲמִתִּי – שָׁלוֹם בְּעַצְמֵנוּ, שָׁלוֹם בְּבֵיתֵנוּ, וְכֵן לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, וּבִזְכוּת זֶה תָּבוֹא הַגְּאֻלָּה!

## זכות הדפסת והפצת הגיליון

לע"נ האישה הכשרה הצדקת
מרת חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע"ה, ולע"נ הרה"ח ר' בנימין ביניש בן ר' יחזקאל שרגא ז"ל

להצלחת בנימין בן אהרן נ"י וכל משפחתו, ולהצלחת ליאור אורי בן אלישבע נ"י וכל משפחתו, וכל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל שרגא בן חינקא חיה באבא נ"י
הילד ישי בן סילקא יעל נ"י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ"י
נעמי מרים בת חוה תחי'
סילקא יעל בת אביבה תחי'

ולע"נ ר' שלמה חנוך חרש ז"ל בן ר' ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי ע"ה, ר' יעקב דוד בן אברהם ז"ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת חנה בילא בת ברוך ע"ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם שיבלט"א. לע"נ אליעזר שלמה ז"ל בן בנימין שיבלחט"א. לע"נ אהרן בן שלמה ז"ל. והילד יהונתן ז"ל בן אושרה דינה תחי'. ולע"נ מיכל רונית ע"ה בת שרה ויצחק. וסיוון בת אליהו ע"ה.

***

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון "אשי ישראל" בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

***

לתרומת עבור הגיליון - לרפואה, הצלחה וכדו', ניתן לפנות לטלפון: 052-7691732

***

**כנסו לאתר 'ברסלב שלי' breslevsheli.co.il**